

Daha bir Eğitimin gündemi

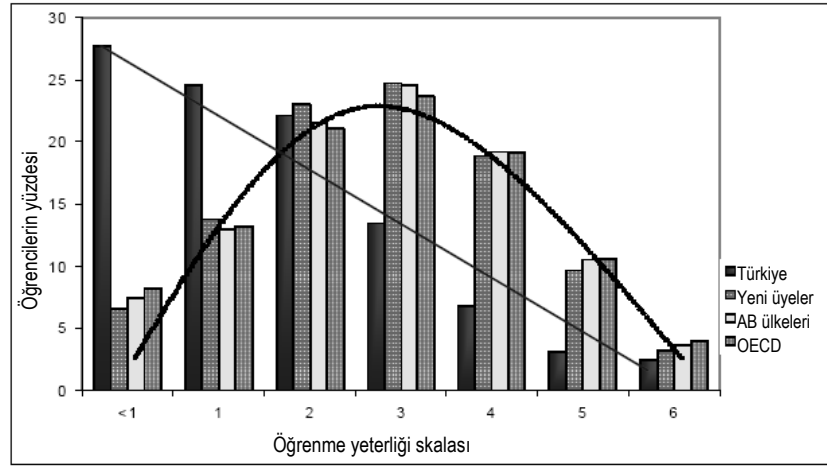
Türk eğitim sisteminde önemli olan ve acil olan gündemin ne olduğu, bu soruyu soranın kim olduğu ve nereden baktığına bağlı olabilir. Örneğin, okullarda şiddet olaylarının artması bir anda dikkatimizin şiddete odaklanmasına neden olabilir. Bir anda şiddet üzerine akademik toplantılar, konferanslar düzenlenir. Okullarda şiddet medyanın odak noktası haline gelebilir ve okula çocuğunu gönderen her anne baba çocuğunun güvenliği konusunda endişeye kapılabilir. Bu durumu yaşıyoruz ve bu duygunun nasıl bir şey olduğunu çok iyi biliyoruz. Politikacılar, yöneticiler, akademisyenler, medya ve kamuoyu problemi kendi açısından tanımlayabilir ve çözümlerini üretebilir.

Okulların günlük yaşamı yeni sorunlara ve yeni gündemlere açıktır. Bir gündem uzun süre kamuoyunun dikkatini işgal etmeyecektir. Hatırlayacağımız gibi, deprem sonrası en önemli gündem maddelerinden biri okul binalarının deprem güvenliği idi. Bu konuda çalışmalar olmakla birlikte, ne yazık ki gündemimizde önceliğini kaybetmiştir. Bugün gündemimizde olan okullarda şiddet gibi konular da bir süre sonra yavaş yavaş gündemde alt sıralara doğru kaymaya başlayacaktır. Dikkatin ve enerjinin ön plana çıkan güncel sorunlara odaklanması uzun vadeli sorunların ikincil konuma düşmesine neden olabilir. Oysa, ülkemizde milyonlarca aile ve öğrenci her yıl eğitim sistemi içinde çaresizliklerin acımasız gerçekleri ile yüzyüze kalmaktadır. Makul bir yaşam standardı sağlayacak bir eğitim fırsat ve olanağından yoksunluk, acı bir çaresizliktir.

İlköğretimde okuyan bir öğrencinin anne babası için öncelik OKS'de çocuğunun iyi bir puan alması ve "iyi bir" ortaöğretim kurumuna girebilmesidir. Aynı anne baba için bu durum, eğer çocuğu üniversite kapısına kadar gelme şansına sahipse, üniversiteye giriş için bir kez daha tekrarlanır; "iyi bir" üniversiteye ya da bölüme girebilmek. Sonrası ise daha bir önemli olur. En az iki kez önemli ve acil olan eğitim sorunlarıyla baş edebilmiş(!) anne babalar bu kez çok daha güç bir sorun ile karşı karşıya kalır: bir iş. Bunca yıl verilen emek, çaba ve katlanılan onca sıkıntının sonunda, çoğu alanlardan mezun olanlar için bir iş bulma olasılığı oldukça düşüktür. Sorunun ne olduğunu herkes bilir. Sorun işsizliktir. Üniversite mezunu iş bulmakta güçlük çekmektedir. Üniversiteye giremeyen milyonlarca genç için durum daha da karamsar gözükmektedir. Bir yandan gençler iş bulamamakta, diğer tarafta ise küçük ve orta ölçekli işletmeler istihdam etmek istedikleri personelde aradıkları bilgi, beceri ve tutumları bulamamaktadır.

Daha Bir

Hiç eğitimle tanışmamış milyonlar yanında, sekiz yıllık ilköğretim, dört yıllık orta öğretim ve en az iki yıllık bir yükseköğretim milyonlarca insana ne kazandırmaktadır? Bu kadar yıllık eğitim milyonlarca insanı neleri yapabilir, başarabilir kılmıştır? Toplumun hangi problemlerine hangi çözümleri üretebilmiştir? Bürokratik ve politik yapıların ve ilgililerin bu sorulara savunma refleksleri göstermeyi bırakıp, toplumun ve bireylerin gerçek önceliklerini düşünmeleri ve eleştirel bir yaklaşımla yapılanları sorgulayarak çözüm arayışlarına yönelmeleri gerekir. Aşağıda sunulan çizelge yeni bir bilgi olmamakla birlikte, öncelikli gündemin ne olması gerektiğini çok iyi özetlemektedir.

Çizelge: OECD'nin 6 Dereceli Öğrenme Yeterliği Ölçeğine Göre Öğrenci Performansı – Uluslararası Öğrenci Değerlendirmesi Programı - 2004^(*)

Bu değerlendirmenin gösterdiği şey özetle; bizim öğrencilerimizin diğer ülkelerle karşılaştırıldığında, temel becerilerde çok yetersiz kaldığıdır. Aynı zamanda bu veriler bizim çok az sayıda öğrenciye iyi bir eğitim verdiğimiz de göstermektedir. Öğrencilerin %2.4'ü bu dereceleme de, 6 düzeyinde, diğer ülkelerle kıyaslanabilir bir performans göstermektedir. Bu oran ABD için %2.2'dir. Sistemde tüm öğrenciler bu %2.4'lük dilime girmenin yarısı içindedir. Ancak, bütünde baktığımızda biz çoğunluğun yetersiz kalmasını sağlayan bir eğitim vermekteyiz. Bu yetersizlik, pratik anlamda işsizliğe ve yaşamda başarısızlığa dönüşmektedir. Bu başarısızlığın pek çok nedeni ve pek çok sonucu vardır. Eğitimin gündemi bu nedenleri tanımlamak ve ortadan kaldırmak olmalıdır. Gündem, sonuçlar ve semptomlar olmamalıdır.

(*) Kaynak: World Bank, Turkey Education sector Study, http://siteresources.worldbank.org/INTTURKEY/Resources/361616-1142415001082/ESS_Executive_Summary.pdf